

Ochrana před skladištními škůdci

Vzhledem k tomu, že rostlinná produkce se spotřebovává postupně, je třeba ji odpovídajícím způsobem uskladnit. Protože je neustále zvyšován tlak spotřebitelů na kvalitu a hygienickou nezávadnost potravin a škůdci ve skladech se v teplejších ročních období posledních let mohou velmi rychle rozmnožovat, je toto téma stále aktuálnější.

Skladištní škůdce se živi skladováním produktem a vyvíjí se v něm nebo v jeho blízkém okolí. Díky manipulacím a převozům obilovin a krmiv jsou prakticky všudypřítomní, proto pokud jim vytvoříme vhodné podmínky

de se jedná pouze o provizorní přístřešky. Před vlastním naskladením nezávadného a suchého obilí je třeba provést per-

fektní vyčištění skladu a jeho okolí a v případě zjištění výskytu nebo podezření na výskyt

Plynování má i řadu předností

Plynování neboli fumigace patří k nejběžnějším kurativním opatřením v ochraně před skladištními škůdci. Tato metoda má

Aplikace reziduálních insekticidů i monitoring

Pro předsklizňovou přípravu skladů se nejčastěji doporučuje aplikace reziduálních insekticidů nebo prostorové aplikace insekticidů (ULV, dýmovice, či jiné aerosolové formulace). Výsokobjemový postřik proniká více do organických zbytků a nečistot než aerosolové formulace. Má také delší reziduální působnost. Tedy dobře provedený postřik může v závislosti na kvalitě přípravku, kvalitě aplikace a fyzikálních podmínkách prostředí skladu chránit ošetřené plochy až několik týdnů.

Výše zmíněné aerosoly postihují především létající a na povrchu lezoucí škůdce. Pro zvýšení účinnosti je nutné opakování takových zásahů, neboť jejich penetraci a reziduální působení je proti předchozí metodě nesrovnatelně slabší. Fyzická osoba, provádějící ošetřování produktů skladu i skladovacích prostorů, musí mít osvědčení odborné způsobilosti I. stupně a může takové ošetření provádět pouze pod řízením a dohledem fyzické osoby, která vlastní osvědčení odborné způsobilosti II. stupně. Je nutné si uvědomit, že žádné opatření v terénních podmín-

kách skladů nemá stoprocentní účinnost, proto je třeba provádět monitoring škůdců v pravidelných časových intervalech. Včasné zjištění škůdce umožňuje začít s hubením dříve, než jejich populace bude tvořit velké množství jedinců a než dojde k ekonomicky významným škodám.

Zásady správného skladování

Zásady správného skladování lze tedy shrnout do několika bodů. Pro skladování obilovin je třeba používat pouze vhodné skladovací prostory a udržovat je po stavběni strance v dobřem stavu, skladovací prostory, případně

i okolí před uskladením nové sklizené důkladně vyčistit a vhodně ošetřit, naskladňovat pouze vyčištěné a suché partie, skladované produkty průběžně kontrolovat a při napadení škůdci provést včas účinná ochranná opatření.

Vedení evidence výskytu a hubedních škodlivých organismů ve skladech rostlinných produktů řeší zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů v platném znění a příslušné vyhlášky.

Ing. Marie Beerová
Oddělení rostlinolékařské inspekce Žatec
UKZUZ Brno

Foto Marie Beerové

Před naskladením nezávadných a suchých obilovin je třeba zkontrolovat technický stav sila, vyčistit vnitřní i vnější prostory, zajistit ochranná opatření

špatným naskladením produktem a necháme sklad chvíli bez kontroly, nastane problém. Proto je třeba stále monitorování škůdců, jejich správná determinace a vhodná kombinace a rotace chemických i nechemických metod jejich hubení.

Největším zdrojem šíření bývá krmné obilí, kterému se nevěnuje taková pozornost. Rovněž v různých odpadech a smetcích, které zůstanou po vyskladení

škůdců i následnou chemickou asanací.

Skladištní škůdci

Skladištních škůdců je mnoho. V současné době jsou stále nejvýznamnější skupinou škůdců brouci, dále roztoči, píslivky a motýli (moli, zavijáci a makadlovky). Dále nelze opomíjet ani hlodavce (potkany, myši a krysy), jejichž nejspolehlivější a nejpoužívanější hubení je chemi-

vedle bezpečnostních rizik i řadu předností. Za všechny lze jmenovat velkou přizpůsobivost fumigačním technikám, rychlost působení plynů (což je velkou předností pro všechny typy karanténních opatření) a jejich vysokou účinnost na všechny typy živočišných škůdců. Dále i možnost přímého použití na potraviní substráty, které nejsou plyny narušovány a zanechávají většinou mnohem méně reziduí než klasické postřiky

Foto Marie Beerové

Rovněž vnitřní část sila je třeba před naskladením vyčistit

obilovin, zůstává celá řada skladištních roztočů i hmyzu. Výzkumy ukazaly, že některé sklady mohou ukrývat mnoho potraviných zdrojů pro tyto škůdce a ti se zde mohou nerušeně množit a vyvíjet. Populace skladištních škůdců jsou velmi přizpůsobivé a rychle reagují na změnu podmínek ve svém prostředí.

Každý farmař, který skladuje obilí ve svém skladu, by měl klast důraz na kvalitní sklad s potřebnými technologiemi (čističky, aktivní větrání). U mnoha farem vidíme skladovat obilí ve víceúčelových halách, v horším přípa-

ké. Používají se k němu požerové rodenticidy. Hlodavci škodí ve skladech na materiálech a zatíženích, poškozují kabely i obaly, ale hlavně kontaminují skladované produkty močí a trusem a jsou rovněž významnými přenašeči plicových chorob. Na skladování obilí mohou škodit také ptáci, kteří škodí buď přímo nebo nepřímo. Produkty rovněž znečišťují svým trusem, čímž se také mohou podílet na šíření plicových chorob či některých parazitů. Ochrana spočívá v zabránění jejich přístupu do skladů sítím.

kové insekticidy. Plyny pronikají i dovnitř zrn, kde ničí nejen dospělce, ale i vajíčka a larvy škůdců (například plicouse černého, pljouse rýžového, korovníka obilního, makadlovky obilní a další).

Sklad je nutné důkladně hermetizovat a pro dosažení vysoké účinnosti a zpomalení rezistence je třeba dodržet dávkování podle etikety. Délka expozice závisí na teplotě. Tuto práci obvykle zajišťují na objednávku poskytlí profesionální pracovníci provádějící dezinfekci, dezasekci a deratizaci (DDD).

Zveme Vás na zimní semináře:

ZÁPADNÍ ČECHY	Úterý 7. listopadu 2017
Plzeň – Hotel Primavera	
SEVERNÍ ČECHY	Středa 8. listopadu 2017
Nesuchyně – Hotel Lions	
STŘEDNÍ ČECHY	Úterý 14. listopadu 2017
Kácov – Sporthotel	
POLABÍ	Středa 15. listopadu 2017
Hradec Králové – ALDIS, Eliščin sál	
JIŽNÍ ČECHY	Čtvrtek 30. listopadu 2017
Stádlce – správní budova ZD Opařany	

Termíny v dalších regionech a registrace na:
www.saaten-union.cz

SAATEN UNION
Züchtung ist Zukunft

rapool
Der Raps